

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 7 października 2013 r.

Poz. 6055

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.486.2013 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 3 października 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 389/XXXVII/13 Rady Miasta Żory z dnia 29 sierpnia 2013r. w sprawie wzniesienia pomnika upamiętniającego Żołnierzy Wyklętych w całości jako sprzecznej z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 z późn. zm., dalej jako „ustawa”).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 sierpnia 2013r., przedmiotową uchwałą Rada Miasta Żory wyraziła zgodę na wzniesienie i lokalizację pomnika upamiętniającego Żołnierzy Wyklętych. Jako podstawę prawną do podjęcia uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 13, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym. Mocą § 4 uchwały zdecydowano, że wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przepis art 18 ust. 2 pkt 13 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 260), a także wznoszenia pomników. Przepis ten można podzielić na kilka samodzielnych norm, z których jedną będzie uprawnienie rady gminy do podejmowania uchwał w sprawach herbu gminy, drugą: dotyczącą kompetencji w nadawaniu nazw ulic i placów oraz dróg wewnętrznych oraz trzecią - w sprawach wznoszenia pomników.

Organ nadzoru zauważa, że dwie pierwsze z wymienionych norm uprawniają radę gminy do podjęcia uchwał w formie aktu prawa miejscowego. Zgodnie bowiem z ugruntowanym orzecznictwem, „akty nadania nazw ulicom w postaci uchwał rady gminy są aktami prawa miejscowego mającymi moc powszechnie obowiązującą na terenie, dla którego zostały uchwalone” (wyrok WSA w Białymstoku z 13 marca 2013r., sygn. akt II SA/Bk 865/12, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Podobnie w przypadkach uchwał w sprawach herbu gminy, sądy administracyjne podkreślają, że kwestie herbów należą do kompetencji ustrojowych gminy, co mieści się w katalogu określonym w art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że nie można do materii regulacji ustroju wewnętrznego gminy nie zaliczyć podejmowania uchwał w sprawach herbu gminy. „Uchwała w sprawie herbu gminy nie ma charakteru wewnętrznego, a spełnia cechy przypisane aktowi prawa miejscowego. Jest rozstrzygnięciem, które odpowiada cechom aktu normatywnego: aktu, który nie konsumuje się przez jednorazowe zastosowanie, a obowiązuje nieokreślony krąg podmiotowy w układzie zewnętrznym a nie tylko wewnętrznym - pomiędzy organami gminy” (wyrok NSA z dnia 13 listopada 2009r., sygn. akt II OSK 1331/09, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Cech aktu abstrakcyjnego oraz generalnego jednak nie można przypisać kolejnemu rodzajowi aktów, podejmowanych na podstawie trzeciej normy, wyrażonej w art. 18 ust. 2 pkt 13, a zatem uchwał w sprawach wnoszenia pomników. Należy wskazać, że zarówno orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, jak i doktryna wyrażają pogląd, że warunkiem uznania danego aktu za akt prawa miejscowego jest spełnienie niezbędnych przesłanek wymaganych dla tych przepisów. Cechą takich aktów jest ich powszechność, a także generalny i abstrakcyjny charakter. Tymczasem uchwała w sprawie wyrażenia zgody na wzniesienie pomnika, w oparciu o powyższe tezy, takich cech nie posiada. Nie rozstrzyga bezpośrednio o prawach i obowiązkach podmiotów, tworzących wspólnotę samorządową, lecz jest aktem prawnym konkretnym, który ulega konsumpcji w wyniku jednorazowego zastosowania. Z tego względu powyższa uchwała jest aktem kierownictwa wewnętrznego, skierowanym do organów gminy oraz podporządkowanych gminie podmiotów.

Kwestionowana uchwała nie podlega zatem publikacji jako akt prawa miejscowego, o którym mowa w przepisie art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Wymóg publikacji nie wynika również z przepisów szczególnych. W związku z powyższym, omawiana uchwała nie mieści się w katalogu aktów prawnych, podlegających ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym na podstawie art. 13 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Redakcja wymienionego przepisu nie pozostawia wątpliwości, iż w odniesieniu do aktów wyrażających wolę organu stanowiącego gminy, publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym podlegają wyłącznie:

- 1) uchwały zakwalifikowane do aktów prawa miejscowego oraz
- 2) uchwały nie będące prawem lokalnym – jednakże wyłącznie w przypadku, gdy przepisy szczególne tak stanowią.

Uchwała ta, jako niespełniająca wymogów z przepisu art. 13 ustawy o ogłaszaniu aktów prawnych, nie może być ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Z uwagi na powyższe, iż uchwała została wydana z istotnym naruszeniem art. 13 pkt 2 ustawy, należy stwierdzić nieważność uchwały w całości. Brak bowiem reguły wskazującej sposób i termin wejścia w życie takiego aktu, jak i nieprawidłowe jej określenie skutkuje nieważnością całego aktu (podobnie NSA w wyroku z dnia 14 października 1999 r., II SA/Wr 1113/98, OwSS 2001, nr 1, poz. 16).

Tym samym uchwałę Nr 389/XXXVII/13 Rady Miasta Żory z dnia 29 sierpnia 2013r., ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości należy uznać za wadliwą, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Zastępca Dyrektora Wydziału
Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz

Otrzymują:

- 1) Rada Miasta Żory
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) a/a